

Prognoza oddziaływania na środowisko
miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego terenu położonego w sołectwie
Przeciszów - etap II

Inwestor:

URZĄD GMINY PRZECISZÓW
Ul. Podlesie 1
32-641 Przeciszów

Zakres prac:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zespół autorski:

mgr Tomasz Miłowski
mgr Łukasz Pomykoł

11 kwietnia 2024 r.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
1.1	CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	6
1.3	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	6
1.4	USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA	9
2.1	POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE	9
2.2	BUDOWA GEOLOGICZNA	9
2.3	WODY POWIERZCHNIOWE	10
2.4	WODY PODZIEMNE.....	11
2.5	KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE	12
2.6	POWIERZCHNIA ZIEMI	13
2.6.1	UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	13
2.6.2	GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	14
2.7	ZASOBY NATURALNE	15
2.8	PRZYRODA OŻYWIONA.....	15
2.9	OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE	15
2.10	KRAJOBRAZ.....	17
2.10	ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	17
3.	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	17
4.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	17
5.	SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	19
5.1	WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	19
5.2	WPŁYW NA WODY PODZIEMNE.....	19
5.3	WPŁYW NA KLIMAT	20
5.4	POWIERZCHNIA ZIEMI	20
5.4.1	WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	20
5.4.2	WPŁYW NA GLEBY	21
5.5	WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE	21
5.6	WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ	22
5.7	WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECZNIA 2004 R. ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	23
5.8	WPŁYW NA KRAJOBRAZ	24
5.9	WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	25
5.10	WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	25
5.10.1	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	25
5.10.2	KLIMAT AKUSTYCZNY	26
5.10.3	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	27
5.10.4	GOSPODARKA ODPADAMI	28
5.10.5	ZAGROŻENIE POWODZIOWE	28
5.10.6	ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	28
6.	PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	28
7.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	28
8.	MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	29

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	29
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	30
11. LITERATURA	39
12. DOMUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	40

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie analizowanego terenu – skala 1:20000

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji – skala 1:10000

Oświadczam zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2024 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przeciszów obejmująca północną i północno-zachodnią część obszaru sołectwa Przeciszów.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego terenu wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej i północno-zachodniej części sołectwa Przeciszów oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części sołectwa Przeciszów powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Uchwała Nr XLVII/732/18/2018 z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego z dnia 18 kwietnia 2018 r., poz. 3215).;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przeciszów przyjęte w wersji ujednoczonej uchwałą nr XXXII/185/17 Rady Gminy Przeciszów z dnia 27 września 2017 r. ze zm.;
- Uchwała nr XXXVIII/207/06 Rady Gminy Przeciszów z dnia 24 sierpnia 2006 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przeciszów – nr 1¹;
- Uchwała Nr XXXIV/192/10 Rady Gminy Przeciszów z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przeciszów – nr 2;
- Uchwała Nr XXV/181/13 Rady Gminy Przeciszów z dnia 22 marca 2013 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Przeciszów – nr 3;
- Uchwała Nr XLI/244/18 Rady Gminy Przeciszów z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Przeciszów w miejscowościach Przeciszów i Piotrowice – nr 5
- Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Przeciszów ze szczególnym uwzględnieniem terenów wyznaczonych do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Przeciszów w miejscowościach Przeciszów i Piotrowice na podstawie uchwały

¹ Nr mpzp wg portalu <https://przeciszow.e-mapa.net/>

Nr XXV/150/17 Rady Gminy Przeciszów z dnia 9 lutego 2017 roku w sprawie przystąpienia do tego planu, 2017 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w miesiącach maj – czerwiec 2022 r. oraz marzec 2024 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Przeciszów w gminie Przeciszów powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu planu była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt planu obejmuje północno-zachodnią część sołectwa Przeciszów o powierzchni ok. 260 ha i procedowany jest uchwałą Rady Gminy Przeciszów nr XXV/188/21 z dnia 13 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w sołectwie Przeciszów. Celem zmiany mpzp dla sołectwa Przeciszów jako całości jest aktualizacja i scalenie w jeden obowiązujących na tym terenie planów z różnych lat, z których część mocno się już dezaktualizowała, zarówno w kontekście prawnym, jak i aktualnego zagospodarowania terenów. Zmiana mpzp związana jest również z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców

związanych ze składanymi przez nich wnioskami dotyczącymi głównie rozwoju zabudowy mieszkaniowej. Natomiast zmiana, która procedowana jest w niniejszym mpzp, zatytułowanym jako drugi etap związana jest głównie ze wskazaniem możliwości eksploatacji złoża kruszywa „Przeciszów” niemal na całej jego powierzchni, tj. ok. 127 ha. W projekcie planu ustalono następujące przeznaczenia terenu:

MNW - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej;

MNW-U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług;

U - tereny usług;

G - tereny górnictwa i wydobywania;

KDD - tereny dróg dojazdowych;

KR - tereny komunikacji drogowej wewnętrznej;

KOP - teren parkingu;

IK - tereny kanalizacji;

RN - tereny rolnictwa z zakazem zabudowy;

RZM - tereny zabudowy zagrodowej;

RZP - teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;

WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych;

ZN - tereny zieleni naturalnej;

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Przeciszów – etap II – zakłada dwa różne rodzaje zagospodarowania, co jest niezwykle istotne z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Jeden sposób zagospodarowania to można rzec „zwykłe” wskazanie przeznaczeń w ramach zurbanizowanej części sołectwa Przeciszów – Podlesie, drugie zaś to wskazanie rozległego terenu pod eksploatację kruszyw. W dalszej części tekstu te dwa rozbieżne problemy będą potraktowane osobno, gdyż dotyczą one dwóch odmiennych kwestii, które nie są ze sobą wzajemnie powiązane i wymagają osobnego opisu.

Projekt planu wskazuje w części zachodniej i centralnej tereny G - górnictwa i wydobywania o powierzchni ok. 127 ha. Na terenie objętym planowaną eksploatacją dominują grunty rolne, które jednak położone są w dolinie rzecznej. Nie występują tu szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, jednak teren ten tylko choćby ze względu na swoje położenie posiada podwyższoną wartość przyrodniczą. Realizacja kopalni kruszy przyczyni się niewątpliwie do zmian zagospodarowania tego terenu. Jednak nie zostanie on zabudowany, czy w inny sposób zmieniony w sposób, który spowoduje jego stratę dla środowiska. Stanie się wręcz przeciwnie: po eksploatacji złoża powstaną tu zbiorniki wodne (jak ma to miejsce na zachód od analizowanego terenu oraz w zachodniej części obszaru – istniejąca odkrywka „Przeciszów”), które będą stanowiły nawiązanie do kompleksu cennych pod względem przyrodniczym Stawów Monowskich, położonych na zachód od analizowanego terenu

i Stawów Przeręb, które z kolei znajdują się na wschód od analizowanego terenu. Prawdopodobnie powstaną tu nowe siedliska dla ptaków wodno-błotnych i teren ten zostanie zasiedlony awifauną. Eksploatacja na tym terenie będzie prowadzona w sposób podobny do tego, którym prowadzona jest obecnie na terenie złoża „Stawy Monowskie” i w zachodniej części złoża „Przeciszów”.

Jeśli idzie o część wschodnią analizowanego terenu zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na istniejącym zagospodarowaniu terenu, a także na ustaleniach obowiązujących mpzp, nie mniej ustalono tu również tereny na których urbanizacja będzie rozwijała się dość mocno, w zdecydowanej mierze będzie to jednak uzupełnienie stanu istniejącego w oparciu o zabudowę wzdłuż dróg sołectwa. Chodzi tu głównie o nowe tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe na północ od ul. Sosnowej i na zachód od ul. Podlesie (teren 7MNW, 3MNW-U, 4MNW-U, 1KOP) oraz tereny 3MNW na zachód od ul. Podlesie w południowej części analizowanego terenu. Głównie uzupełniana będzie zabudowa w lukach zabudowy, ale również tereny położone na zapleczu istniejących zabudowań, a więc mogące stanowić w przyszłości drugą czy trzecią linię zabudowy. W zdecydowanej większości nowej zabudowie poddane zostaną tereny uprawianych gruntów rolnych. Spośród nowych dróg wskazywano jako nowe jedynie kilka dróg wewnętrznych. Nie wskazywano żadnych dróg wyższych klas, jak drogi klasy główna, czy główna ruchu przyspieszonego, nie wskazywano również nowych terenów kolejowych. Nowe drogi miałyby obsługiwać nowo wyznaczone tereny budowlane, ale też i uzupełniać sieć istniejących dróg wewnętrznych czy polnych, które funkcjonują doraźnie. W zdecydowanej większości drogi te poprowadzono po istniejących drogach gruntowych lub polach, często też stanowią one przedłużenie istniejących dróg w obrębie nowo wskazanych terenów budowlanych. W ramach tej części sołectwa nie wskazuje się przeznaczeń o charakterze produkcyjnym lub przemysłowym. Podlesie w dalszym ciągu będzie posiadało charakter wsi z zabudową zagrodową i mieszkaniową oraz dominującym rolnictwem.

Należy zaznaczyć, że zdecydowana większość nowych przeznaczeń terenów oraz dróg była już wskazywana w mpzp z lat poprzednich, wyjątkiem jest tu oczywiście wskazanie terenu pod eksploatację. Pomiędzy terenem urbanizacji, a terenem przyszłej kopalni pozostawiono pas terenów rolnictwa z zakazem zabudowy RN. Również północno-wschodnią część terenu pozostawiono wolną od zabudowy, a od terenu lasu i rezerwatu „Przeciszów” pozostawiono bufor o szerokości ok. 115 metrów, odpowiadający otulinie od rezerwatu. W obrębie otuliny projekt wskazuje również tereny rolne RN.

W projekcie mpzp uwzględniono również szereg uwarunkowań środowiskowych i kulturowych, m.in. występowanie złóż kopalin, obiektów o charakterze zabytkowym, infrastruktury technicznej, form ochrony przyrody. Zostały one szczegółowo wymienione w tekście planu i wskazane w części rysunkowej. W generalnym ujęciu, choć miejscami skala zmian będzie duża, na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji w obrębie Podlesia nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

Natomiast niewątpliwie powstanie rozległej odkrywki doprowadzi do całkowitej zmiany obecnego zagospodarowania (tereny rolne z zadrzewieniami), a w dalekiej przyszłości – po przeprowadzeniu eksploatacji – do powstania kolejnych niecek powyrobowiskowych zalanych wodami, podobnych do stawów, które znajdują się w otoczeniu.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto północno-zachodnią część sołectwa Przeciszów. Powierzchnia całej gminy wynosi ok. 3532 ha, powierzchnia sołectwa Przeciszów 1690 ha, zaś powierzchnia analizowanego terenu wynosi ok. 240 ha.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego² cały teren sołectwa znajduje się w obrębie prowincji Karpaty i Podkarpacie (51/52), podprowincji Północne Podkarpacie (512), makroregionie Kotlina Oświęcimska (512.2), w mezoregionie Dolina Górnej Wisły (512.22).

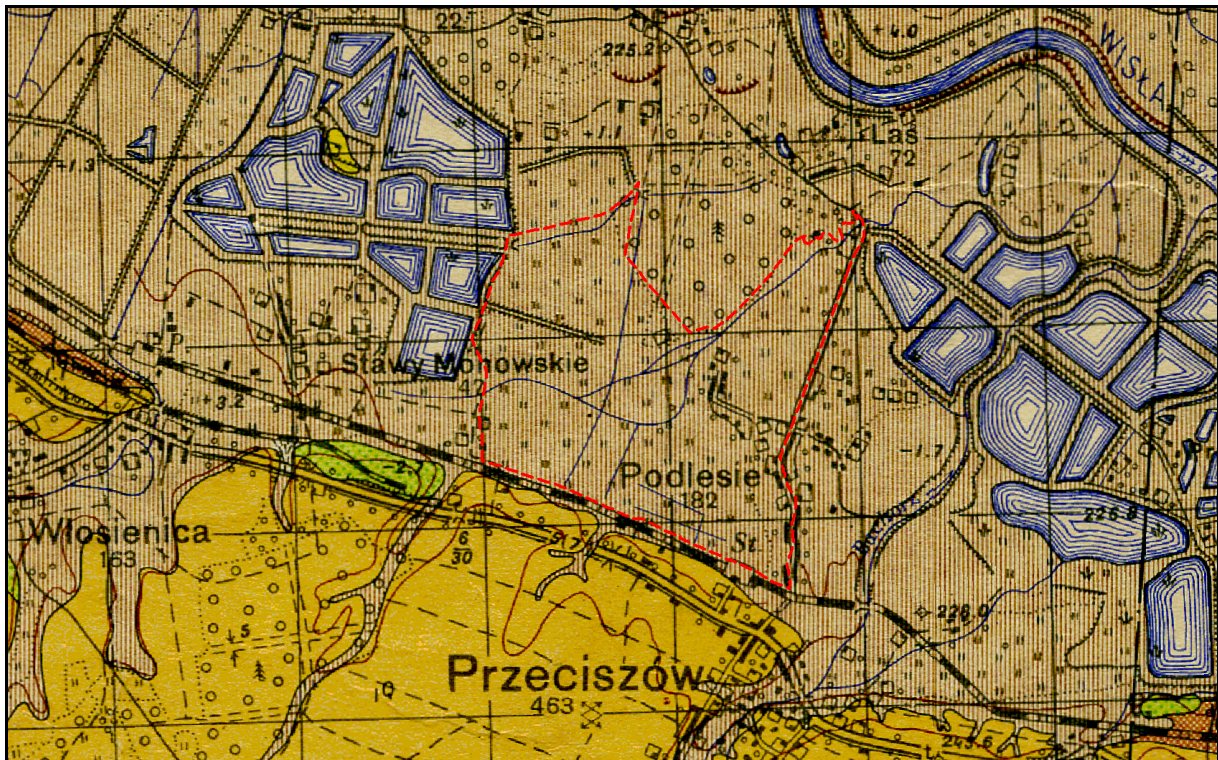
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Gmina Przeciszów leży na utworach karbonu, składającego się z piaskowców, łupków oraz iłolupków z przewarstwieniami węgla kamiennego. Według Mapy Geologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków³ fundament ten pokrywają osady miocenyjskie wykształcone w postaci iłów, mułów, piasków i piaskowców warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich ⁵Nb₁. Wiek tych warstw to baden. Strop warstw miocenyjskich zalega na głębokości ok. 200 – 220 m. n.p.m. Na powierzchni terenu odsłaniają się osady czwartorzędowe, według Mapy Geologicznej Polski ark. Chrzanów⁴ na analizowanym terenie, na całej jego powierzchni, występują osady rzeczne **fQh** związane bezpośrednio z akumulacją doliny Wisły deponowane w Holocenie. Cały analizowany teren położony jest w obrębie szerokiej, rozległej doliny rzeki Wisły.

² Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

³ Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980

⁴ Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 1956 r.

Rysunek 1 Analizowany teren na podkładzie Szczegółowej Mapy Geologicznej ark. Chrzanów

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące i stojące

Cały analizowany teren położony jest w bezpośredniej dolinie rzeki Wisły, która przepływa przez ten teren i stanowi jego północną granicę. Wisła oraz Kanał Dwory znajdują się poza północną granicą opracowania, w odległości ok. 700 – 800 m. Przez centralną część analizowanego terenu, z południowego zachodu na północny wschód przepływa ciek Włosanka. Na analizowanym terenie znajduje się również dobrze rozwinięta sieć rowów melioracyjnych, która pokrywa niemal cały analizowany teren.

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej tereny zagrożenia powodziowego – wody $Q=10\%$, $Q=1\%$ i $Q=0,2\%$ mieszczą się w korytach Wisły i Kanału Dwory, w obrębie wałów przeciwpowodziowych. Natomiast niemal cały analizowany teren znajduje się w obrębie terenu narażonego na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

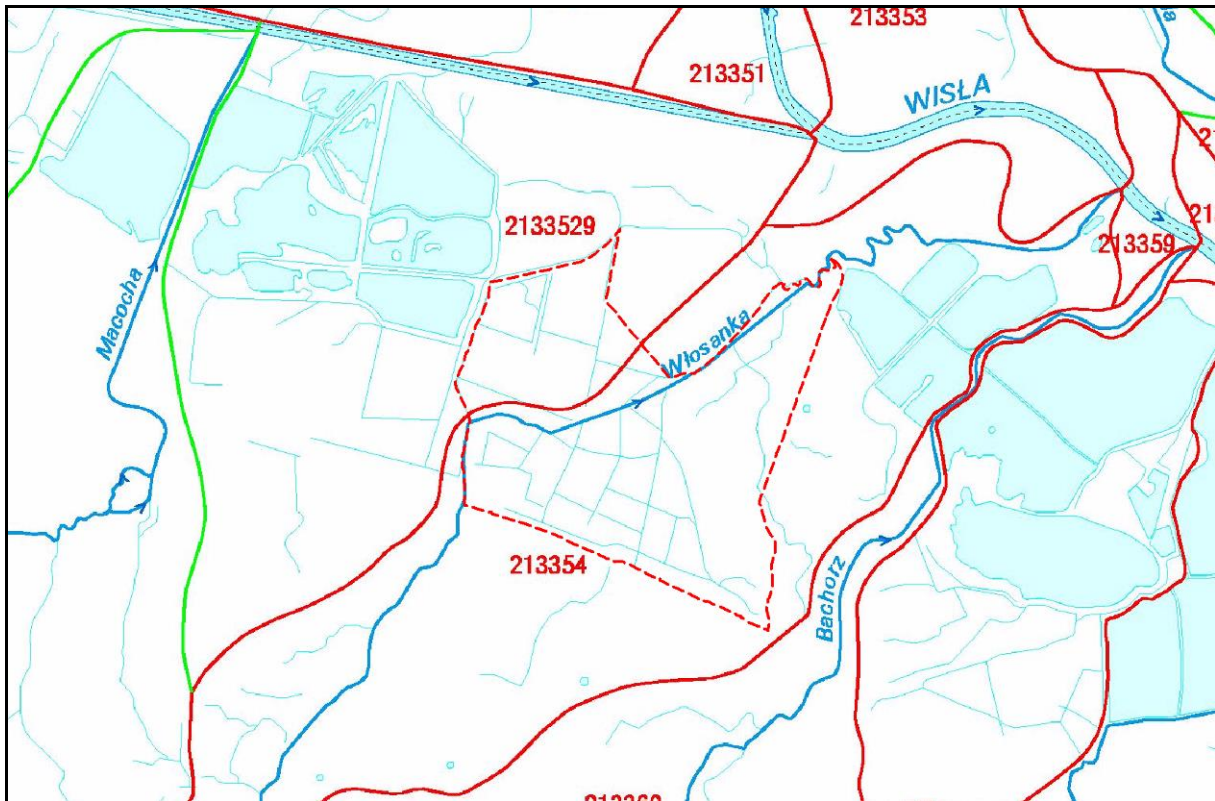
Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie brak jest ujęć wód powierzchniowych, ani ich stref ochronnych.

Jednolite części wód powierzchniowych

Przez analizowany teren nie przepływają jakiegokolwiek cieki, które zostały wydzielone jako JCWP, teren ten natomiast znajduje się w zlewni następujących JCWP:

- JCWP nr PLRW200002133529 Kanał Żeglowny Dwory (zlewnia obejmuje północno-zachodnią część analizowanego terenu);
- JCWP nr PLRW20001921339 Wisła od Przemszy bez Przemszy do Skawy (zlewnia obejmuje wschodnią i centralną część analizowanego obszaru).

Rysunek 2 Podział hydrograficzny analizowanego terenu na podkładzie mapy 1:50000

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków⁵ analizowany teren wchodzi w skład Przedkarpackiego Regionu Hydrogeologicznego XXII, Podregion Przedkarpacko – Śląski XXII7, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych.

Użytkowe poziomy wodonośne

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:50000 ark. Chrzanów⁶ w podłożu analizowanego terenu znajdują się użytkowe poziomy wodonośne w utworach czwartorzędu. Analizowany teren znajduje się w jednostce hydrogeologicznej 15bQII. Potencjalna wydajność studni wierczonej wynosi 30 - 50 m³/h, zasoby dyspozycyjne jednostkowe zostały określone w przedziale 100 - 200 m³/24h/km². Stopień zagrożenia tych wód został określony jako średni, co uwarunkowane jest obecnością ognisk zanieczyszczeń

⁵ Mapa Hydrogeologiczna Polski 1:200000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r., Mapa Hydrogeologiczna Polski 1:200000 ark. Bielsko-Biała, Wydawnictwa Geologiczne, 1983 r.

⁶ Gajowiec B., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 2000 r.

i średnią odpornością poziomu wodonośnego. Jakość wód jest określona jako średnia II, wymagają one prostego uzdatnienia.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej na analizowanym terenie nie wydzielono jakichkolwiek Głównych lub Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych całość analizowanego terenu znajduje się w JCWPd nr PLGW6000158.

Ujęcia wód podziemnych

Na analizowanym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych dla których wydzielono by strefy ochronne, brak jest również stref ochrony bezpośredniej lub pośredniej tego typu ujęć.

2.5 KLIMAT I WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE

Gmina Przeciszów położona jest w środkowoeuropejskiej strefie klimatycznej, gdzie następuje łączenie się wpływów klimatu kontynentalnego i morskiego.⁷

Według podziału R. Gumińskiego na jednostki klimatyczno – rolnicze obszar gminy należy do dwóch dzielnic klimatyczno – rolniczych:

- dzielnicy tarnowskiej (Dolina Wisły) - obszar położony na niskiej terasie Wisły, posiadający mezoklimat den dolinnych, charakteryzujący się dużymi dobowymi wahaniami temperatury i wilgotnością powietrza, częstymi inwersjami temperatury, krótkim okresem bezprzymrozkowym. W obszarze tego terenu utrzymują się zamglenia oraz zastoiska chłodnego powietrza. Ze względu na słabą wentylację, warunki aerosanitarne są bardzo niekorzystne,
- dzielnicy podkarpackiej, stanowiącej pas przejściowy między górami i kotlinami podgóorskimi.

Klimat okolic gminy Przeciszów jest typowy dla warunków klimatycznych pasa kotlin podgórkich Beskidów. Charakteryzuje się on stosunkowo wysoką średnią roczną temperaturą powietrza, a jednocześnie dużą amplitudą temperatur ekstremalnych. Średnia wieloletnia temperatura powietrza dla okolic Oświęcimia wynosi 8⁰C. Najcieplejszym miesiącem roku jest lipiec (17,5⁰C), najchłodniejszym styczeń (-20C). Długość okresu wegetacji wynosi 210 dni.

Średnia wilgotność względna w przebiegu miesięcznym, nie wykazuje dużych zmienności. W zimie osiąga największe wartości do 84%, natomiast najmniejsze wiosną 74%. W sezonie chłodnym obserwuje się mniejszą dobową amplitudę wilgotności, która średnio

⁷ Na podstawie: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przeciszów przyjęte w wersji ujednoczonej uchwałą nr XXXII/185/17 Rady Gminy Przeciszów z dnia 27 września 2017 r.

wynosi 15%, największą latem ponad 30%. W zimie występuje większa niż w lecie liczba dni ze średnią dobową wilgotnością względną wyższą od 90%.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 741 mm z maksimum w czerwcu i lipcu oraz minimum przypadającym w miesiącu lutym. Liczba dni z opadem wynosi 175.

Warunki anemologiczne okolic gminy oraz jej obszaru są niekorzystne. Notuje się wysoki, udział ciszy, charakterystyczny dla kotlin. Przeważają wiatry słabe i umiarkowane, a stosunkowo wysoka średnia roczna prędkość wiatru spowodowana jest prędkością docierających tu bardzo silnych wiatrów typu fenowego. Obszar gminy odznacza się zdecydowaną przewagą wiatrów wiejących z sektora zachodniego (ok. 57,2%).

Średnie prędkości wiatru są bardzo niskie i wynoszą od 2,0 m/s (Wadowice, Pszczyzna) do 2,7 m/s (Bieruń Stary). Największe prędkości wiatru występują w sektorach południowo - zachodnim, zachodnim i północno – zachodnim. Wiatry o najmniejszych prędkościach notowane są najczęściej z kierunku północnego i wschodniego. W okolicach Oświęcimia zauważalne jest często zjawisko ciszy atmosferycznej. Wyniki pomiarów z wielu lat wskazują, że brak wiatru odnotowano w prawie 17% przypadków. Duży odsetek ciszy (8,4%) i wiatrów słabych stwarza niedogodne warunki przewietrzania obszaru gminy.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren położony jest w obrębie płaskiej, rozległej terasy zalewowej rzeki Wisły. Rzędne wynoszą tu ok. 222 – 224 m n.p.m. Wisła płynie na rzędnej ok. 219 m n.p.m. Teren nieznacznie obniża się w kierunku północnym do Wisły. Urozmaiceniem rzeźby na północ od analizowanego terenu jest koryto Wisły oraz sztucznie przekopane koryto Kanału Dwory. Na analizowanym terenie znajduje się również gęsta sieć rowów melioracyjnych, które przecinają cały analizowany obszar oraz wyrobisko zalane wodą powstałe w ostatnich latach na skutek eksploatacji kruszyw (zachodnia część obszaru).

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu analizowanego terenu znajdują się udokumentowane złoża węgla kamiennego. W podłożu części zachodniej znajduje się złożo węgla kamiennego „Oświęcim-Polanka” (ID Midas 1075), w podłożu części wschodniej złożo „Zator” (ID Midas 297). W podłożu części południowej występuje złożo „Oświęcim-Polanka” (ID Midas 1075), którego granice po części pokrywają się tu ze złożami „Zator” i „Oświęcim-Polanka”. Niemal całą część zachodnią i centralną zajmuje złożo piasków i żwirów „Przeciszów” (ID Midas 18184). Dla eksploatacji tego złoża utworzono obszar i teren górniczy, który zajmuje zachodnią część terenu objętego mpzp. Eksploatacja jest tu prowadzona od 2022 r., natomiast poza zachodnią granicą opracowania (złożo „Stawy Monowskie”) od ok. 2008 r.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Analizowany teren obejmuje rozległą dolinę rzeki Wisły, gdzie dominują uprawiane grunty orne. Urozmaiceniem terenu są tu jedynie wąskie pasy trzcinowisk wzdłuż poszczególnych rowów melioracyjnych. Niekiedy wzdłuż rowów rosną również pasy krzewów (z wierzba białą i kruchą lub z tarniną) oraz pasy zadrzewień w składzie: dąb szypułkowy, jesion wyniosły i olcha czarna. Pasy zadrzewień są bardziej widoczne w północnej części terenu (przedłużenie rowu wzdłuż zachodniej granicy rezerwatu „Przeciszów” w kierunku południowym oraz kilka pasów zadrzewień od strony zurbanizowanej części Podlesia). W zachodniej części terenu znajduje się eksploatowane złożo piasków i żwirów „Przeciszów”, a tuż poza granicą opracowania złożo „Stawy Monowskie”. Złoża te stanowią obecnie niecki wypełnione wodą. Poza północną stronę analizowanego terenu znajduje się niezwykle cenny rezerwat „Przeciszów” o pow. ok. 85 ha, gdzie chroniony jest las grądowy. We wschodniej części terenu znajduje się zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa części sołectwa Przeciszów zwanej Podlesie.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Ustanowione formy ochrony przyrody

Analizowany teren niemal w całości położony jest w granicach obszaru Natura 2000 PLB 120005 Dolina Dolnej Skawy, jedynie zurbanizowana część Podlesia znajduje się poza obszarem Natura 2000. W północnej części teren ten graniczy również z rezerwatem przyrody „Przeciszów”. Na terenie objętym mpzp znajduje się natomiast otulina tego rezerwatu, jest to pas terenu o szerokości ok. 115 m.

Obszar Natura 2000 PLB120005 Dolina Dolnej Skawy – niemal cały analizowany teren znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 PLB 120005 Dolina Dolnej Skawy, choć nie stwierdzono tu występowania siedlisk gatunków chronionych w ramach tego obszaru. Dla tego obszaru Natura 2000 obowiązuje plan zadań ochronnych ustalony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 18 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy PLB120005 (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 22.09.2014 r., poz. 5154), zmieniony

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 9 grudnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 09.12.2016 r., poz. 7462).

W obszarze „Dolina Dolnej Skawy”, zgodnie z Planem Zadań Ochronnych ochronie podlegają następujące gatunki ptaków: A004 perkozok *Tachybaptus ruficollis*, A005 perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, A006 perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, A008 zauszniak *Podiceps nigricollis*, A043 gęgawa *Anser anser*, A051 krakwa *Anas strepera*, A055 cyranka *Anas querquedula*, A058 hełmiatka *Netta rufin*, A059 głowienka *Aythya ferina*, A060 podgorzałka *Aythya nyroca*, A061 czernica *Aythya fuligula*, A123 kokoszka *Gallinula chloropus*, A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*, A021 bąk *Botaurus stellaris*, A022 bączek *Ixobrychus minutus*, A023 ślepowron *Nycticorax nycticorax*, A136 sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, A162 krwawodziób *Tringa totanus*, A176 mewa czarnogłowa *Ichthyaeetus melanocephalus*, A179 śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirunda*, A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, A229 zimorodek *Alcedo atthis*, A272 podróżniczek *Luscinia svecica*, A459 mewa białogłowa *Larus cachinnans*. Zagrożeniem dla obszaru jest zaniechanie lub zmiana użytkowania stawów hodowlanych, likwidacja wysp na stawach i wycinanie zakrzewień, likwidacja szuwarów i roślinności wodnej na stawach, zmiana przeznaczenia stawów hodowlanych na stawy rekreacyjne, zaniechanie gospodarki stawowej, regulacja Skawy, wycinanie zakrzewień nadrzecznych.

Projekt planu nie wprowadza zabudowy na siedliska wymienionych wyżej ptaków, nie wprowadza również form zagospodarowania, które niszczyłyby stawy, wyspy, likwidowały szuwały, regulowały Skawę czy tym podobnych działań, **nie przewiduje się więc wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000.**

Rezerwat „Przeciszów” wraz z otuliną - rezerwat przyrody „Przeciszów” powołany został Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 5 poz. 52 z 1996 r.). Obejmuje obszar lasu grądowego o powierzchni ok. 85 ha. Jest to rezerwat leśny zakwalifikowany do dwóch typów: biocenotyczny i fizjocenotyczny (podtyp rezerwatu: biocenozy naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk leśnych). Typ ekosystemu - leśny i borowy; podtyp - lasów nizinnych. Powołany został w celu ochrony wielogatunkowego lasu grądowego oraz licznych gatunków flory i fauny. Wokół rezerwatu powołano otulinę – pas terenu o szerokości ok. 115 m.

Korytarze ekologiczne – W opracowaniu krajowym z 2011 r.⁸ w północnej części terenu wykazywano korytarz ekologiczny „Dolina Górnej Wisły”, obecnie jednak całość tego terenu nie jest zabudowana i zwierzęta mają tu pełną możliwość przemieszczania się, przeszkodą może być jednak rozlewisko wody w wyrobisku poeksploatacyjnym na zachód od granic obszaru.

⁸ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym obszarze występuje krajobraz rolniczy pól wielkoobszarowych na który nakłada się krajobraz rozległych dolin rzecznych, który można uznać za w pełni harmonijny. Pozytywnym elementem krajobrazu jest tu linia lasu rezerwatu Przepiszów oraz zadrzewienia śródpolne (wzdłuż dróg i rowów) stanowiące urozmaicenie krajobrazu, a w dalszej perspektywie jego domknięcia. W części zachodniej i poza nią znajdują się wyrobiska piasku wypełnione wodą, które na dzień dzisiejszy nie prezentują się zbyt dobrze ze względu na brak zieleni je otaczającej. Zbiorniki te, wraz z urządzeniami i maszynami, które znajdują się na tym terenie sprawiają wrażenie zbiorników technicznych, jednak w przyszłości, gdy pojawi się zielen niewątpliwie będą miały większą wartość. Również zbiorniki obserwowane z dalsza (widoczna niebieska tafla wody) prezentują się lepiej, niż obserwowane z bliska.

2.10 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie znajdują się obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego oraz Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest również stanowisk archeologicznych. Na rysunku planu wskazano tylko jedną strefę obserwacji archeologicznej.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 2006, 2010, 2013 i 2018 w których to planach ustalono podobne przeznaczenia terenu, jak w projekcie niniejszego planu jeśli idzie o zachodnią część terenu Podlesia. Realizowany plan w tej części jest kontynuacją zamierzeń wynikających z obowiązującego mpzp. W zdecydowanej większości nie zmieniają się przeznaczenia terenu w stosunku do obowiązujących planów, więc ta część terenu objętego opracowaniem mogłaby się rozwijać w podobny sposób zarówno przy braku realizacji ustaleń planu, jak i po jego realizacji. Jednym z celów zmiany mpzp jest aktualizacja i scalenie w jeden obowiązujących na tym terenie planów z różnych lat, z których część mocno się już zdezaktualizowała, zarówno w kontekście prawnym, jak i aktualnego zagospodarowania terenów. Zmiana mpzp związana jest również z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców związanych ze składanymi przez nich wnioskami dotyczącymi głównie rozwoju zabudowy mieszkaniowej.

Natomiast w części dotyczącej eksploatacji kopalni (tereny 1G i 2G) plany z lat poprzednich nie wskazywały możliwości wydobywania kopalni, tak więc w przypadku braku zmiany planu podjęcie eksploatacji nie byłoby możliwe.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska dotyczących obszarów podlegających ochronie. Nie występuje

tu znacząca presja na formy ochrony przyrody. Rezerwat przyrody „Przeciszów” pozostaje w bieżącym zagospodarowaniu i podlega ochronie. Z kolei obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Skawy chroni głównie siedliska ptaków związane ze stawami. Rozległe powierzchnie stawów Przerycie (które znajdują się w pobliżu) pozostają wolne od zabudowy, a gospodarka stawowa jest tam zachowana, dzięki czemu przedmiot ochrony obszaru – rzadkie gatunki ptaków – pozostaje niezagrożony.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Na terenach 1G i 2G prowadzona będzie eksploatacja kruszyw naturalnych, w wyniku której powstają nowe zbiorniki wodne na bardzo dużej powierzchni (ok. 115 – 120 ha). Istniejące ciek (Włosanka i szereg innych rowów melioracyjnych) będą musiały zostać przebudowane, tak by mogły one w dalszym ciągu pełnić funkcję odwodnienia tego terenu i zachowania swobodnego spływu wód. Ciek Włosanka został zachowany na rysunku planu, ale niewątpliwie na skutek eksploatacji w pobliżu cała sieć hydrograficzna ulegnie zaburzeniu. Możliwe że będą tu potrzebne inne formy zachowania spływu wody, np. jej przepompowanie.

Na pozostałym obszarze, głównie jeśli chodzi o część wschodnią Podlesia, projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Projekt planu nie wprowadza ustaleń, które byłyby w jakikolwiek sposób kolizyjne z wodami powierzchniowymi, nie nastąpi więc degradacja tego komponentu środowiska. Nie przewiduje się tu zabudowy lub kolizji z jakimiś rowami lub innymi wodami powierzchniowymi. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, co jednak ma minimalne znaczenie ze względu na podłączenie większości terenów do kanalizacji. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala zasady gospodarki wodno-ściekowej zgodne z przepisami odrębnymi.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, a użytkowy poziom wodonośny cechuje się średnim narażeniem na zanieczyszczenia. W wyniku eksploatacji kruszyw nie nastąpi powstanie leja depresji, ani zaburzenie stosunków wód podziemnych, gdyż nie pozwoli na to charakter złoża oraz sposób jego eksploatacji, która będzie prowadzona spod lustra wody. Nie powstanie tu rozległe wyrobisko z którego woda byłaby odpompowywana, ale kolejno powstawały będą zbiorniki zalane wodą do poziomu zalegania na tym terenie pierwszego poziomu wodonośnego (znajduje się on blisko powierzchni gruntu ze względu na położenie w dolinie rzecznej Wisły).

W związku z poszerzeniem zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej we wschodniej części terenu nie przewiduje się wystąpienia szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę

podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

Na skutek eksploatacji kopalni i powstania nowych zbiorników wodnych w zachodniej i centralnej części analizowanego terenu zaistnieje topoklimat zbiorników wodnych. Występujący tu obecnie topoklimat terenów otwartych, rolnych, zostanie zastąpiony topoklimatem zbiorników wodnych. Topoklimat ten będzie stanowił nawiązanie do topoklimatu kompleksu Stawów Monowskich położonego na północny-zachód od analizowanego terenu.

W kontekście realizacji zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej w zachodniej części Podlesia realizacja ustaleń planu nie będzie miała zauważalnego wpływu na klimat. Natomiast zmianie ulegnie mikroklimat na i w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, na których będzie powstawała nowa zabudowa. W związku z tym zwiększy się szorstkość powierzchni ziemi, a co za tym idzie nastąpi zmniejszenie warunków przewietrzania oraz zaistnieje tu topoklimat terenów zurbanizowanych. Powierzchnie wskazane do zabudowy nie są jednak rozległe, ograniczają się do wypełnienia luk w zabudowie w ramach istniejącego już układu urbanistycznego. Lokalnie może również zaistnieć zjawisko pogorszenia jakości powietrza w związku z problemem niskiej emisji. Jednak od 1 lipca 2017 r. na terenie województwa małopolskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa, dzięki której również w gospodarstwach domowych następuje ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji. Zjawisko to będzie już teraz dotyczyło tylko starych kotłów, które powinny być sukcesywnie wymieniane.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Umożliwienie prowadzenia eksploatacji w zachodniej i centralnej części analizowanego terenu spowoduje zmiany w ukształtowaniu terenu podobne do tych, które nastąpiły na zachód od analizowanego obszaru. Powstaną tu wyrobiska wypełnione wodą (wody gruntowe są tu położone bardzo blisko powierzchni terenu), skarpy urobku przygotowanego do sprzedaży, wydobytej ziemi, nadkładu, materiału nieużytecznego itp. Ostatecznie ukształtowanie terenu zmieni się z płaskiej doliny zalewowej rzeki Wisły zajmowanej przez grunty rolne na teren wód powierzchniowych. W tym sensie analizowany teren będzie stanowił nawiązanie do terenu kompleksu Stawów Monowskich na północnym zachodzie oraz Stawów Przerzycie na wschodzie.

Z kolei budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym i usługowym w zachodniej części Podlesia może nieznacznie wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie ona jednak miała charakteru znaczących przekształceń. W przypadku realizacji nowej zabudowy nie należy spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu

nie przewiduje bowiem w tej części sołectwa wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (odkrywkowe kopalnie, składowiska odpadów, drogi wysokich klas). Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu. Projekt planu nie przewiduje np. nowych terenów powierzchniowej eksploatacji kopalni, dróg wysokich klas czy składowisk odpadów, które to działania mogłyby rzeczywiście znacząco i trwale wpłynąć na ukształtowanie terenu w tej części sołectwa.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Na terenach 1G i 2G występują głównie łąki klasy Ⅳ, prowadzenie eksploatacji na tych terenach spowoduje likwidację istniejących tu gleb i likwidację rolnictwa. Również przy powstaniu planowanej zabudowy w obrębie Podlesia istniejące tam gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmieniają zagospodarowanie to grunty orne, często pozostające w uprawie. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów, pomimo to przewiduje się, że tereny poddane pod zabudowę zostaną bezpowrotnie stracone dla rolnictwa, podobnie jak i tereny przeznaczone pod eksploatację. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Na terenie objętym planem nie nastąpi taka konieczność, nie nastąpi również konieczność zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż nie przewiduje się takich gruntów do zmiany.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Celem ustaleń mpzp w części zachodniej i centralnej analizowanego terenu było umożliwienie dalszej eksploatacji złóż kruszyw zalegających w dolinie Wisły w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Projekt mpzp nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami kruszyw naturalnych i uniemożliwiły w przyszłości ich eksploatację. Stosownie do art. 72 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54) w projekcie planu uwzględniono obszary występowania złóż kopalni oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji złóż. Ujawnienie złóż udokumentowanych kopalni wymagane jest art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 633 ze zm.), co projekt mpzp wypełnia w obrębie terenów 1G i 2G. Projekt mpzp spełnia ustalenia art. 125 i art. 126 prawa ochrony środowiska, które dotyczą ochrony kopalni i prowadzenia ich eksploatacji w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z tymi przepisami:

„Art. 125 Złoża kopalni podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalni, w tym kopalni towarzyszących.”

„Art. 126. 1. Eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny.

2. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.”

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIIONĄ

W przypadku zachodniej i centralnej części terenu (tereny 1G, 2G) prowadzona będzie eksploatacja, która doprowadzi w miejscu występowania gruntów o charakterze rolnym, do powstania zalewisk. Wydaje się, że po zaprzestaniu eksploatacji miejsca te staną się ważnym siedliskiem gatunków wodno-błotnych i będą przyrodniczo nawiązywać do znajdującego się po stronie północno-wschodniej kompleksu „Stawów Monowskich”. Niemal na całym tym terenie występują grunty orne pozostające w uprawie oraz pasy zadrzewień. Na tych terenach nie występują gatunki szczególnie rzadkie, choć jest to obecnie teren gdzie występuje mozaika siedlisk rolnych i zadrzewień śródpolnych, gdzie może występować szereg charakterystycznych dla tego typu siedlisk ptaków (zwłaszcza związanych z śródpolnymi zadrzewieniami). Nie stwierdzono tu natomiast występowania siedlisk gatunków dla których utworzono obszar Natura 2000 (patrz rozdział poniżej). Ewentualna eksploatacja na tym terenie spowoduje likwidację gruntów rolniczych, powstaną natomiast zbiorniki wodne, nowe siedliska dla ptaków i płazów, co będzie bardzo pozytywne dla środowiska – choć jednocześnie istniejący sposób zagospodarowania ulegnie zmianie.

Natomiast w części wschodniej terenu (zachodnia część Podlesia) projekt planu wprowadza różne tereny z możliwością urbanizacji (np. MNW, MNW-U, U) na terenach obecnie niezainwestowanych. Na terenach, które nie są obecnie zabudowane, a które są przeznaczone w projekcie mpzp do zabudowy występują grunty rolne (w zdecydowanej większości pozostające w uprawie) bądź też przydomowe place i ogrody (w lukach zabudowy). Wszystkie tereny przewidziane do zabudowy wskazano na załączniku mapowym nr 2 do niniejszego opracowania.

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na istniejącym zagospodarowaniu terenu, a także na ustaleniach obowiązującego mpzp, nie mniej ustalono tu również tereny na których urbanizacja będzie rozwijała się dość mocno, zawsze jednak w obrębie zarysu obecnych już terenów zurbanizowanych.

Spośród nowych dróg wskazywano jako nowe jedynie drogi wewnętrzne. Nie wskazywano żadnych dróg wyższych klas, jak drogi klasy główna, czy główna ruchu przyspieszonego, nie wskazywano również nowych terenów kolejowych. Nowe drogi miałyby obsługiwać nowo wyznaczone tereny do zabudowy, ale też i uzupełniać sieć istniejących już dróg wewnętrznych czy polnych, które funkcjonują doraźnie. W zdecydowanej większości

drogi te poprowadzono po istniejących drogach gruntowych, dawnych polach, często też stanowią one przedłużenie istniejących dróg w obrębie nowych terenów do zabudowy.

Należy zaznaczyć, że zdecydowana większość nowych przeznaczeń terenów oraz dróg była już wskazywana w mpzp z lat poprzednich. Pomiędzy terenem urbanizacji, a terenem przyszłej kopalni pozostawiono pas terenów rolnictwa z zakazem zabudowy RN. Również północno-wschodnią część terenu pozostawiono wolną od zabudowy, a od terenu lasu i rezerwatu „Przeciszów” pozostawiono bufor o szerokości ok. 115 metrów, odpowiadający otulinie od rezerwatu. W obrębie otuliny projekt wskazuje również tereny rolne RN.

W projekcie mpzp uwzględniono również szereg uwarunkowań środowiskowych i kulturowych, m.in. występowanie złóż kopalin, obiektów o charakterze zabytkowym, infrastruktury technicznej, form ochrony przyrody. Zostały one szczegółowo wymienione w tekście planu i wskazane w części rysunkowej. W generalnym ujęciu, choć miejscami skala zmian będzie duża, na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji w obrębie Podlesia nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Natomiast niewątpliwie powstanie rozległej odkrywki doprowadzi do całkowitej zmiany obecnego zagospodarowania (tereny rolne z zadrzewieniami), a w dalekiej przyszłości – po przeprowadzeniu eksploatacji – do powstania kolejnych niecek powyrobiskowych zalanych wodami, podobnych do stawów, które znajdują się w otoczeniu.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIEŚNIA 2004 r. ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Teren 1G i 2G znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”. Na tym terenie nie występują siedliska gatunków dla których wyznaczono ten obszar Natura 2000. W pobliżu tego terenu od kilku lat prowadzona jest powierzchniowa eksploatacja kopalin, nie obserwuje się jednak, by miała ona negatywny wpływ na przedmiot ochrony i integralność tego obszaru Natura 2000. W wyniku prowadzenia eksploatacji powstają nowe zbiorniki wodne, które w przyszłości zapewne staną się wartościowymi siedliskami zwierząt i roślin wodno-błotnych, co będzie miało pozytywny wpływ na przyrodę całego obszaru. Np. w okresie prowadzenia obserwacji w marcu i kwietniu 2024 r. na zbiorniku w części zachodniej odpoczywały gęsi, perkozy, kaczki krzyżówki, mewy oraz pojawiły się czajki.

Oddziaływanie na obowiązujące formy ochrony przyrody

W obszarze „Dolina Dolnej Skawy”, zgodnie z Planem Zadań Ochronnych ochronie podlegają następujące gatunki ptaków: A004 perkozek *Tachybaptus ruficollis*, A005 perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, A006 perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, A008 zausznik *Podiceps nigricollis*, A043 gęgawa *Anser anser*, A051 krakwa *Anas strepera*, A055 cyranka *Anas querquedula*, A058 hełmiatka *Netta rufin*, A059 głowienka *Aythya ferina*, A060 podgorzałka *Aythya nyroca*, A061 czernica *Aythya fuligula*, A123 kokoszka *Gallinula chloropus*, A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*, A021 bąk *Botaurus stellaris*, A022 bączek *Ixobrychus minutus*, A023 ślepowron *Nycticorax nycticorax*, A136 sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, A162 krwawodziób *Tringa totanus*, A176 mewa czarnogłowa *Ichthyaetus*

melanocephalus, A179 śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirunda*, A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, A229 zimorodek *Alcedo atthis*, A272 podróżniczek *Luscinia svecica*, A459 mewa białogłowa *Larus cachinnans*. Zagrożeniem dla obszaru jest zaniechanie lub zmiana użytkowania stawów hodowlanych, likwidacja wysp na stawach i wycinanie zakrzewień, likwidacja szuwarów i roślinności wodnej na stawach, zmiana przeznaczenia stawów hodowlanych na stawy rekreacyjne, zaniechanie gospodarki stawowej, regulacja Skawy, wycinanie zakrzewień nadrzecznych.

Projekt mpzp nie wprowadza zabudowy na siedliska wymienionych wyżej ptaków, nie wprowadza również form zagospodarowania, które niszczyłyby stawy, wyspy, likwidowały szuwały, regulowały Skawę czy tym podobnych działań. W wyniku prowadzenia eksploatacji powstają nowe zbiorniki wodne (projekt mpzp przewiduje wodny kierunek rekultywacji), które w przyszłości zapewne staną się wartościowymi siedliskami zwierząt i roślin wodno-błotnych, co będzie miało pozytywny wpływ na przyrodę całego obszaru. **Nie przewiduje się więc wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000.**

Eksploatacja kruszyw będzie odbywała się poza granicą otuliny rezerwatu „Przeciszów”, nie przewiduje się więc jego zagrożenia. Dodatkowo eksploatacja prowadzona będzie metodą spod wody, co powoduje, że zwierciadło wód gruntowych nie ulega obniżeniu, co mogłoby doprowadzić do przesuszenia lasu grądowego. W związku z ustaleniami mpzp nie przewiduje się zagrożenia dla tego rezerwatu.

Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

W opracowaniu krajowym z 2011 r.⁹ w części północnej terenu objętego mpzp wskazywano korytarz ekologiczny doliny Wisły. Obecnie cały ten teren nie jest zabudowany i zwierzęta mają tu pełną możliwość przemieszczania się. Po zakończeniu ewentualnej eksploatacji pozostanie ciągle dostępny dla zwierząt pas terenu o szerokości ok. 1000 m pomiędzy Kanałem Dwory, a północną granicą terenu objętego zmianą mpzp. Dodatkowo teren po eksploatacji będzie stanowił ciąg rozlewisk, zapewne oddzielonych różnego typu gołbami i zwierzęta będą miały tu możliwość migracji. Teren ten nie zostanie ostatecznie zabudowany i przegrodzony np. jakimiś formami kubaturowymi, więc możliwość migracji pozostanie.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na terenie 1G i 2G występują krajobraz terenów rolniczych. W wyniku eksploatacji kruszyw zaistnieje tu krajobraz przemysłowy na czas prowadzenia eksploatacji. Istotne jest, że po zakończeniu eksploatacji na analizowanym terenie pozostaną zbiorniki wodne, które będą stanowiły nawiązanie krajobrazowe do znajdującego się na północny-zachód kompleksu „Stawów Monowskich”. Reasumując, w pierwszej fazie prowadzenia eksploatacji

⁹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

krajobraz ulegnie pogorszeniu, zaś w fazie drugiej, po przeprowadzeniu rekultywacji krajobraz wzbogaci się o nowe zbiorniki wodne.

W przypadku zachodniej części Podlesia ideą projektu mpzp jest uzupełnienie istniejącego układu urbanistycznego, będzie ono jednak w wielu miejscach znaczące. Przyjęty w miejscowym planie kierunek rozwoju analizowanego terenu nie wpłynie znacząco na zmianę krajobrazu sołectwa, gdyż uzupełniona zostanie jedynie zabudowa w lukach już istniejącego układu urbanistycznego poszczególnych terenów zabudowanych oraz nieznacznie powiększone pozostaną tereny w otoczeniu. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie znajdują się obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego oraz Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest również stanowisk archeologicznych. Na rysunku planu wskazano tylko jedną strefę obserwacji archeologicznej, nie przewiduje się więc zagrożenia tego elementu środowiska.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W przypadku terenu 1G i 2G projekt mpzp nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jedyną emisją, która może wystąpić w związku z eksploatacją kopaliny jest emisja niezorganizowana najdrobniejszych frakcji, gdyż eksploatowane złoża kruszyw jest niezorganizowanym powierzchniowym źródłem emisji pyłu. Ze względu na odległość, ale także i formę zalegania złoża i możliwy sposób jego eksploatacji (eksploatacja spod wody) nie przewiduje się wpływu na tereny zabudowy mieszkaniowej i obecnie nie notuje się takiego oddziaływania. Nie można jednak wykluczyć ewentualnego wystąpienia oddziaływania ze względu na bliskość zabudowy mieszkaniowej. Na obecnym etapie, tj. na etapie mpzp nie sposób jest oszacować stopnia uciążliwości i czy w ogóle one wystąpią. Nie są znane takie parametry jak np. ilość zatrudnionych, ilość pracujących maszyn, czas prowadzonej eksploatacji itp., nie są to bowiem zagadnienia, które rozstrzyga miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie wskazuje się jedynie, że w niesprzyjających okolicznościach uciążliwości mogłyby wystąpić (np. szczególnie duża ilość samochodów wożących urobek). Szczegółowe rozstrzygnięcie tej kwestii winno zostać zbadane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem koncesji na wydobycie, kiedy to będą znane już bardziej szczegółowe, zastrzeżone dla tego etapu, dane o eksploatacji. W razie stwierdzenia możliwości wystąpienia uciążliwości istnieje szereg zabezpieczeń, które można stosować, jak np. stosowanie zraszaczy, ograniczenie wydobycia w dni szczególnie wietrzne, natychmiastowe obsadzanie terenów otwartych zielenią, mycie pojazdów i dróg dojazdowych czy stosowanie zieleni izolującej lub też innych elementów izolujących. Wprowadzenie tego typu zabezpieczeń wykracza jednak poza ramy ustawowe miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku terenów położonych w zachodniej części Podlesia projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zwykle zagrożenie ze strony obiektów usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle pewnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), które ciągle są głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. Od 1 lipca 2017 r. na terenie województwa małopolskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. W związku z postępującą wymianą kotłów na bardziej ekologiczne oraz wprowadzeniem nakazu montowania w nowych budynkach jedynie kotłów spełniających odpowiednie normy wynikające z uchwały antysmogowej nie przewiduje się zagrożenia związanego ze wzrostem zjawiska niskiej emisji.

Projekt planu nie przewiduje realizacji dróg o wysokich klasach, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie powietrza, natomiast drogi wewnętrzne zwykle nie powodują wystąpienia znaczących oddziaływań. Należy podkreślić, że bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania. Dokładny wpływ przedsięwzięć na środowisko winien zostać zbadany i opisany w raporcie oddziaływania na środowisko. W razie wykazania przekroczeń wymagane będzie wprowadzenie działań minimalizujących i zapobiegawczych.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach (czy to usługowych, czy przemysłowych, czy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, poza terenem do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym terenie projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie urbanizacji na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy na terenach rolnych

właściwie brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu. Po wprowadzeniu różnego typu zabudowy np. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy usługowej na tereny niezainwestowane pogorszy się jakość klimatu akustycznego, czego muszą być świadome osoby wybierające to miejsce dla przyszłego zamieszkania. Ze względu jednak na skalę nowych do urbanizacji terenów będą to oddziaływania nieznaczne, mające bardzo ograniczony zasięg. Spośród dróg wprowadzono tylko nowe drogi niewielkich klas (drogi wewnętrzne), drogi tego typu zwykle nie powodują znaczących emisji hałasu. Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W przypadku eksploatacji kopalni na obecnym etapie, tj. na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie sposób jest oszacować stopnia uciążliwości i czy w ogóle one wystąpią. Nie są znane takie parametry jak np. ilość zatrudnionych, ilość pracujących maszyn, czas prowadzonej eksploatacji itp., nie są to bowiem zagadnienia, które rozstrzyga miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie wskazuje się jedynie, że w niesprzyjających okolicznościach uciążliwości mogłyby wystąpić. Szczegółowe rozstrzygnięcie tej kwestii winno zostać zbadane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem koncesji na wydobycie, kiedy to będą znane już bardziej szczegółowe, zastrzeżone dla tego etapu, dane o eksploatacji. W razie stwierdzenia możliwości wystąpienia uciążliwości istnieje szereg zabezpieczeń, które można stosować, jak np. czasowe ograniczenie wydobycia czy stosowanie ekranów akustycznych. Wprowadzenie tego typu zabezpieczeń wykracza jednak poza ramy ustawowe miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a jednocześnie odległość od terenów zabudowy mieszkaniowej zdecydowanie minimalizuje jakiegokolwiek oddziaływania. Bez względu na powyższe niewątpliwym jest, że na terenie przyszłej odkrywki i w jej otoczeniu nastąpi pogorszenie klimatu akustycznego poprzez pracę maszyn oraz ruch ciężarówek, o skali tego zjawiska będą jednak decydowały szczegóły nieznane na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Projekt planu dopuszcza lokalizację obiektów telefonii komórkowej, których lokalizacja każdorazowo będzie jednak podlegała weryfikacji pod kątem oddziaływań elektromagnetycznych na zdrowie ludzi. Projekt nie określa konkretnych miejsc, zapis jest ogólny. Należy jednak dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2023 poz. 733 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może

ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zagospodarowania głównie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów czy innych instalacji komunalnych do przetwarzania odpadów. Bieżąca gospodarka odpadowa zwyczajowo umożliwia czasowe magazynowanie w granicach działek zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jednocześnie gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Jest ona regulowana ustawą z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz odpowiednimi uchwałami Rady Gminy. Projekt planu w zakresie gospodarki odpadami odwołuje się w tym zakresie do w/w przepisów odrębnych.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z mapami szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanymi przez KZGW na terenie objętym mpzp występują obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Tereny dolin cieków, nie tylko Wisły i Kanału Dwory, ale także mniejszych cieków (Wołosanka) zostały pozostawione jako wolne od zabudowy, co umożliwi swobodny spływ wód oraz przeciwdziałać będzie możliwości powstania zagrożeń powodziowych. Realizacja odkrywek i powstanie nowych zbiorników w pewien niewielki sposób zwiększy również możliwość retencji wód powodziowych poprzez obniżenie powierzchni terenu. Będzie ono nieznaczne (o ok. 1 – 2 metry), ale ze względu na dość dużą powierzchnię (ok. 120 ha) możliwość magazynowania wód powodziowych będzie jednak dość duża. Zasięgi wód powodziowych zostały przedstawione na rysunku mpzp.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie sołectwa nie stwierdzono występowania osuwisk, ani obszarów zagrożonych ruchami masowych ziemi, w związku z czym nie zaistniała potrzeba wprowadzania zapisów w tym zakresie.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego analizowanego terenu zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

W szczególności zaproponowano:

- szczegółowe rozwiązania w zakresie gospodarki ściekami;
- sposób postępowania z odpadami winien być zgodny z planami gospodarki odpadami i przepisami odrębnymi dotyczącymi tych zagadnień;
- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej z wykorzystaniem istniejących oraz projektowanych wodociągów rozdzielczych;
- szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- uwzględniono występowanie złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych;
- uwzględniono występowanie elementów zabytkowych;
- uwzględniono zagrożenie powodziowe;
- uwzględniono występowanie dolin cieków i stawów;
- uwzględniono występowanie form ochrony przyrody: rezerwatu „Przepiszów” oraz obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy”;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Projekt mpzp, ze względu na swój charakter oraz na **brak kolizji z siedliskami gatunków**, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” nie wprowadza funkcji, które mogłyby:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

nie było więc potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony

w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 977 ze zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Gminy. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Projekt planu obejmuje północno-zachodnią część sołectwa Przeciszów o powierzchni ok. 260 ha i procedowany jest uchwałą Rady Gminy Przeciszów nr XXV/188/21 z dnia 13 października 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w sołectwie Przeciszów. Celem zmiany mpzp dla sołectwa Przeciszów jako całości jest aktualizacja i scalenie w jeden obowiązujących na tym terenie planów z różnych lat, z których część mocno się już zdezaktualizowała, zarówno w kontekście prawnym, jak i aktualnego zagospodarowania terenów. Zmiana mpzp związana jest również z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców związanych ze składanymi przez nich wnioskami dotyczącymi głównie rozwoju zabudowy mieszkaniowej. Natomiast zmianą, która procedowana jest w niniejszym mpzp, zatytułowanym jako drugi etap związana jest głównie ze wskazaniem możliwości eksploatacji złoża kruszywa „Przeciszów” niemal na całej jego powierzchni, tj. ok. 127 ha.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Przeciszów – etap II – zakłada dwa różne rodzaje zagospodarowania, co jest niezwykle istotne z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Jeden sposób zagospodarowania to można rzec „zwykłe” wskazanie przeznaczeń w ramach zurbanizowanej części sołectwa Przeciszów – Podlesie, drugie zaś to wskazanie rozległego terenu pod eksploatację kruszyw. W dalszej części tekstu te dwa rozbieżne problemy będą potraktowane osobno, gdyż dotyczą one dwóch odmiennych kwestii, które nie są ze sobą wzajemnie powiązane i wymagają osobnego opisu.

Projekt planu wskazuje w części zachodniej i centralnej tereny G - górnictwa i wydobywania o powierzchni ok. 127 ha. Na terenie objętym planowaną eksploatacją dominują grunty rolne, które jednak położone są w dolinie rzecznej. Nie występują tu szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, jednak teren ten tylko choćby ze względu na swoje położenie posiada podwyższoną wartość przyrodniczą. Realizacja kopalni kruszy przyczyni się niewątpliwie do zmian zagospodarowania tego terenu. Jednak nie zostanie on zabudowany, czy w inny sposób zmieniony w sposób, który spowoduje jego stratę dla środowiska. Stanie się wręcz przeciwnie: po eksploatacji złoża powstaną tu zbiorniki wodne (jak ma to miejsce na zachód od analizowanego terenu oraz w zachodniej części obszaru – istniejąca odkrywka „Przeciszów”), które będą stanowiły nawiązanie do kompleksu cennych pod względem przyrodniczym Stawów Monowskich, położonych na zachód od analizowanego terenu i Stawów Przeręb, które z kolei znajdują się na wschód od analizowanego terenu. Prawdopodobnie powstaną tu nowe siedliska dla ptaków wodno-błotnych i teren ten zostanie zasiedlony awifauną. Eksploatacja na tym terenie będzie prowadzona w sposób podobny do tego, którym prowadzona jest obecnie na terenie złoża „Stawy Monowskie” i w zachodniej części złoża „Przeciszów”.

Jeśli idzie o część wschodnią analizowanego terenu zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na istniejącym zagospodarowaniu terenu, a także na ustaleniach obowiązujących mpzp, nie mniej ustalono tu również tereny na których urbanizacja będzie rozwijała się dość mocno, w zdecydowanej mierze będzie to jednak uzupełnienie stanu istniejącego w oparciu o zabudowę wzdłuż dróg sołectwa. Chodzi tu głównie o nowe tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe na północ od ul. Sosnowej i na zachód od ul. Podlesie (teren 7MNW, 3MNW-U, 4MNW-U, 1KOP) oraz tereny 3MNW na zachód od ul. Podlesie w południowej części analizowanego terenu. Głównie uzupełniana będzie zabudowa w lukach zabudowy, ale również tereny położone na zapleczu istniejących zabudowań, a więc mogące stanowić w przyszłości drugą czy trzecią linię zabudowy. W zdecydowanej większości nowej zabudowie poddane zostaną tereny uprawianych gruntów rolnych. Spośród nowych dróg wskazywano jako nowe jedynie kilka dróg wewnętrznych. Nie wskazywano żadnych dróg wyższych klas, jak drogi klasy główna, czy główna ruchu przyspieszonego, nie wskazywano również nowych terenów kolejowych. Nowe drogi miałyby obsługiwać nowo wyznaczone tereny budowlane, ale też i uzupełniać sieć istniejących dróg wewnętrznych czy polnych, które funkcjonują doraźnie. W zdecydowanej większości drogi te poprowadzono po istniejących drogach gruntowych lub polach, często też stanowią one przedłużenie istniejących dróg w obrębie nowo wskazanych terenów budowlanych. W ramach tej części sołectwa nie wskazuje się przeznaczeń o charakterze produkcyjnym lub przemysłowym. Podlesie w dalszym ciągu będzie posiadało charakter wsi z zabudową zagrodową i mieszkaniową oraz dominującym rolnictwem.

Należy zaznaczyć, że zdecydowana większość nowych przeznaczeń terenów oraz dróg była już wskazywana w mpzp z lat poprzednich, wyjątkiem jest tu oczywiście wskazanie terenu pod eksploatację. Pomiędzy terenem urbanizacji, a terenem przyszłej kopalni

pozostawiono pas terenów rolnictwa z zakazem zabudowy RN. Również północno-wschodnią część terenu pozostawiono wolną od zabudowy, a od terenu lasu i rezerwatu „Przekiszów” pozostawiono bufor o szerokości ok. 115 metrów, odpowiadający otulinie od rezerwatu. W obrębie otuliny projekt wskazuje również tereny rolne RN.

W projekcie mpzp uwzględniono również szereg uwarunkowań środowiskowych i kulturowych, m.in. występowanie złóż kopalin, obiektów o charakterze zabytkowym, infrastruktury technicznej, form ochrony przyrody. Zostały one szczegółowo wymienione w tekście planu i wskazane w części rysunkowej. W generalnym ujęciu, choć miejscami skala zmian będzie duża, na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji w obrębie Podlesia nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Natomiast niewątpliwie powstanie rozległej odkrywki doprowadzi do całkowitej zmiany obecnego zagospodarowania (tereny rolne z zadrzewieniami), a w dalekiej przyszłości – po przeprowadzeniu eksploatacji – do powstania kolejnych niecek powyrobiskowych zalanych wodami, podobnych do stawów, które znajdują się w otoczeniu.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto północno-zachodnią część sołectwa Przekiszów. Powierzchnia całej gminy wynosi ok. 3532 ha, powierzchnia sołectwa Przekiszów 1690 ha, zaś powierzchnia analizowanego terenu wynosi ok. 240 ha. Na powierzchni terenu odsłaniają się osady czwartorzędowe, według Mapy Geologicznej Polski ark. Chrzanów na analizowanym terenie, na całej jego powierzchni, występują osady rzeczne **fQh** związane bezpośrednio z akumulacją doliny Wisły deponowane w Holocenie. Cały analizowany teren położony jest w bezpośredniej dolinie rzeki Wisły, która przepływa przez ten teren i stanowi jego północną granicę. Wisła oraz Kanał Dwory znajdują się poza północną granicą opracowania, w odległości ok. 700 – 800 m. Przez centralną część analizowanego terenu, z południowego zachodu na północny wschód przepływa ciek Wołosanka. Na analizowanym terenie znajduje się również dobrze rozwinięta sieć rowów melioracyjnych, która pokrywa niemal cały analizowany teren. Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej tereny zagrożenia powodziowego – wody $Q=10\%$, $Q=1\%$ i $Q=0,2\%$ mieszczą się w korytach Wisły i Kanału Dwory, w obrębie wałów przeciwpowodziowych. Natomiast niemal cały analizowany teren znajduje się w obrębie terenu narażonego na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:50000 ark. Chrzanów w podłożu analizowanego terenu znajdują się użytkowe poziomy wodonośne w utworach czwartorzędu. Analizowany teren położony jest w obrębie płaskiej, rozległej terasy zalewowej rzeki Wisły. Rzędne wynoszą tu ok. 222 – 224 m n.p.m. Wisła płynie na rzędnej ok. 219 m n.p.m. Teren nieznacznie obniża się w kierunku północnym do Wisły. Urozmaiceniem rzeźby na północ od analizowanego terenu

jest koryto Wisły oraz sztucznie przekopane koryto Kanału Dwory. Na analizowanym terenie znajduje się również gęsta sieć rowów melioracyjnych, które przecinają cały analizowany obszar oraz wyrobisko zalane wodą powstałe w ostatnich latach na skutek eksploatacji kruszyw (zachodnia część obszaru). Mapa glebowo-rolnicza wydziela na analizowanym obszarze głównie mady F zaliczone do użytków zielonych średnich 2z. W części wschodniej występują niewielkie powierzchnie zaliczone do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego 8. Występowanie tych gleb jest ściśle związane z położeniem w obrębie doliny rzeki Wisły. Na analizowanym terenie dominują gleby klas dobrych i średniodobrych klasy 1IV, na niewielkich powierzchniach klasy III zaliczonych do gruntów ornych R i 1k Ł. Gleby dzięki swej dobrej jakości w dużej mierze pozostają w zagospodarowaniu rolnym. W podłożu analizowanego terenu znajdują się udokumentowane złoża węgla kamiennego. W podłożu części zachodniej znajduje się złożo węgla kamiennego „Oświęcim-Polanka” (ID Midas 1075), w podłożu części wschodniej złożo „Zator” (ID Midas 297). W podłożu części południowej występuje złożo „Oświęcim-Polanka” (ID Midas 1075), którego granice po części pokrywają się tu ze złożami „Zator” i „Oświęcim-Polanka”. Niemal całą część zachodnią i centralną zajmuje złożo piasków i żwirów „Przeciszów” (ID Midas 18184). Dla eksploatacji tego złoża utworzono obszar i teren górniczy, który zajmuje zachodnią część terenu objętego mpzp. Eksploatacja jest tu prowadzona od 2022 r., natomiast poza zachodnią granicą opracowania (złożo „Stawy Monowskie”) od ok. 2008 r. Analizowany teren obejmuje rozległą dolinę rzeki Wisły, gdzie dominują uprawiane grunty orne. Urozmaiceniem terenu są tu jedynie wąskie pasy trzcinowisk wzdłuż poszczególnych rowów melioracyjnych. Niekiedy wzdłuż rowów rosną również pasy krzewów (z wierzba białą i kruchą lub z tarniną) oraz pasy zadrzewień w składzie: dąb szypułkowy, jesion wyniosły i olcha czarna. Pasy zadrzewień są bardziej widoczne w północnej części terenu (przedłużenie rowu wzdłuż zachodniej granicy rezerwatu „Przeciszów” w kierunku południowym oraz kilka pasów zadrzewień od strony zurbanizowanej części Podlesia). W zachodniej części terenu znajduje się eksploatowane złożo piasków i żwirów „Przeciszów”, a tuż poza granicą opracowania złożo „Stawy Monowskie”. Złoża te stanowią obecnie niecki wypełnione wodą. Poza północną stronę analizowanego terenu znajduje się niezwykle cenny rezerwat „Przeciszów” o pow. ok. 85 ha, gdzie chroniony jest las grądowy. We wschodniej części terenu znajduje się zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa części sołectwa Przeciszów zwanej Podlesie. Analizowany teren niemal w całości położony jest w granicach obszaru Natura 2000 PLB 120005 Dolina Dolnej Skawy, jedynie zurbanizowana część Podlesia znajduje się poza obszarem Natura 2000. W północnej części teren ten graniczy również z rezerwatem przyrody „Przeciszów”. Na terenie objętym mpzp znajduje się natomiast otulina tego rezerwatu, jest to pas terenu o szerokości ok. 115 m. Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania siedlisk gatunków chronionych w ramach tego obszaru. Projekt planu nie wprowadza zabudowy na siedliska wymienionych wyżej ptaków, nie wprowadza również form zagospodarowania, które niszczyłyby stawy, wyspy, likwidowały szuwały, regulowały Skawę czy tym podobnych działań, nie przewiduje się więc wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000. Na analizowanym obszarze występuje krajobraz rolniczy pól wielkoobszarowych na który

nakłada się krajobraz rozległych dolin rzecznych, który można uznać za w pełni harmonijny. Pozytywnym elementem krajobrazu jest tu linia lasu rezerwatu Przepiszów oraz zadrzewienia śródpolne (wzdłuż dróg i rowów) stanowiące urozmaicenie krajobrazu, a w dalszej perspektywie jego domknięcia. W części zachodniej i poza nią znajdują się wyrobiska piasku wypełnione wodą, które na dzień dzisiejszy nie prezentują się zbyt dobrze ze względu na brak zieleni je otaczającej. Zbiorniki te, wraz z urządzeniami i maszynami, które znajdują się na tym terenie sprawiają wrażenie zbiorników technicznych, jednak w przyszłości, gdy pojawi się zieleń niewątpliwie będą miały większą wartość. Również zbiorniki obserwowane z dalsza (widoczna niebieska tafla wody) prezentują się lepiej, niż obserwowane z bliska. Na analizowanym terenie nie znajdują się obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego oraz Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest również stanowisk archeologicznych. Na rysunku planu wskazano tylko jedną strefę obserwacji archeologicznej.

Na terenach 1G i 2G prowadzona będzie eksploatacja kruszyw naturalnych, w wyniku której powstają nowe zbiorniki wodne na bardzo dużej powierzchni (ok. 115 – 120 ha). Istniejące ciek (Włosanka i szereg innych rowów melioracyjnych) będą musiały zostać przebudowane, tak by mogły one w dalszym ciągu pełnić funkcję odwodnienia tego terenu i zachowania swobodnego spływu wód. Ciek Włosanka został zachowany na rysunku planu, ale niewątpliwie na skutek eksploatacji w pobliżu cała sieć hydrograficzna ulegnie zaburzeniu. Możliwe że będą tu potrzebne inne formy zachowania spływu wody, np. jej przepompowanie.

Na pozostałym obszarze, głównie jeśli chodzi o część wschodnią Podlesia, projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. Projekt planu nie wprowadza ustaleń, które byłyby w jakikolwiek sposób kolizyjne z wodami powierzchniowymi, nie nastąpi więc degradacja tego komponentu środowiska. Nie przewiduje się tu zabudowy lub kolizji z jakimiś rowami lub innymi wodami powierzchniowymi. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, co jednak ma minimalne znaczenie ze względu na podłączenie większości terenów do kanalizacji. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala zasady gospodarki wodno-ściekowej zgodne z przepisami odrębnymi.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

Na analizowanym terenie nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, a użytkowy poziom wodonośny cechuje się średnim narażeniem na zanieczyszczenia. W wyniku eksploatacji kruszyw nie nastąpi powstanie leja depresji, ani zaburzenie stosunków wód podziemnych, gdyż nie pozwoli na to charakter złoża oraz sposób jego eksploatacji, która będzie prowadzona spod lustra wody. Nie powstanie tu rozległe wyrobisko z którego woda byłaby odpompowywana, ale kolejno powstawały będą zbiorniki zalane wodą do poziomu zalegania na tym terenie pierwszego poziomu wodonośnego (znajduje się on blisko powierzchni gruntu ze względu na położenie w dolinie rzecznej Wisły).

Umożliwienie prowadzenia eksploatacji w zachodniej i centralnej części analizowanego terenu spowoduje zmiany w ukształtowaniu terenu podobne do tych, które nastąpiły na zachód od analizowanego obszaru. Powstaną tu wyrobiska wypełnione wodą (wody gruntowe są tu położone bardzo blisko powierzchni terenu), skarpy urobku przygotowanego do sprzedaży, wydobytej ziemi, nadkładu, materiału nieużytecznego itp. Ostatecznie ukształtowanie terenu zmieni się z płaskiej doliny zalewowej rzeki Wisły zajmowanej przez grunty rolne na teren wód powierzchniowych. W tym sensie analizowany teren będzie stanowił nawiązanie do terenu kompleksu Stawów Monowskich na północnym zachodzie oraz Stawów Przerycie na wschodzie.

Z kolei budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym i usługowym w zachodniej części Podlesia może nieznacznie wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie ona jednak miała charakteru znaczących przekształceń. W przypadku realizacji nowej zabudowy nie należy spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem w tej części sołectwa wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wyższych klas czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych (odkrywkowe kopalnie, składowiska odpadów, drogi wysokich klas). Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu. Projekt planu nie przewiduje np. nowych terenów powierzchniowej eksploatacji kopalni, dróg wysokich klas czy składowisk odpadów, które to działania mogłyby rzeczywiście znacząco i trwale wpłynąć na ukształtowanie terenu w tej części sołectwa.

W przypadku zachodniej i centralnej części terenu (tereny 1G, 2G) prowadzona będzie eksploatacja, która doprowadzi w miejscu występowania gruntów o charakterze rolnym, do powstania zalewisk. Wydaje się, że po zaprzestaniu eksploatacji miejsca te staną się ważnym siedliskiem gatunków wodno-błotnych i będą przyrodniczo nawiązywać do znajdującego się po stronie północno-wschodniej kompleksu „Stawów Monowskich”. Niemal na całym tym terenie występują grunty orne pozostające w uprawie oraz pasy zadrzewień. Na tych terenach nie występują gatunki szczególnie rzadkie, choć jest to obecnie teren gdzie występuje mozaika siedlisk rolnych i zadrzewień śródpolnych, gdzie może występować szereg charakterystycznych dla tego typu siedlisk ptaków (zwłaszcza związanych z śródpolnymi zadrzewieniami). Nie stwierdzono tu natomiast występowania siedlisk gatunków dla których utworzono obszar Natura 2000 (patrz rozdział poniżej). Ewentualna eksploatacja na tym terenie spowoduje likwidację gruntów rolniczych, powstaną natomiast zbiorniki wodne, nowe siedliska dla ptaków i płazów, co będzie bardzo pozytywne dla środowiska – choć jednocześnie istniejący sposób zagospodarowania ulegnie zmianie.

Natomiast w części wschodniej terenu (zachodnia część Podlesia) projekt planu wprowadza różne tereny z możliwością urbanizacji (np. MNW, MNW-U, U) na terenach obecnie niezainwestowanych. Na terenach, które nie są obecnie zabudowane, a które są przeznaczone w projekcie mpzp do zabudowy występują grunty rolne (w zdecydowanej większości pozostające w uprawie) bądź też przydomowe place i ogrody (w lukach

zabudowy). Wszystkie tereny przewidziane do zabudowy wskazano na załączniku mapowym nr 2 do niniejszego opracowania.

Generalnie zaproponowane w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przeznaczenia terenu opierają się na istniejącym zagospodarowaniu terenu, a także na ustaleniach obowiązującego mpzp, nie mniej ustalono tu również tereny na których urbanizacja będzie rozwijała się dość mocno, zawsze jednak w obrębie zarysu obecnych już terenów zurbanizowanych.

Spośród nowych dróg wskazywano jako nowe jedynie drogi wewnętrzne. Nie wskazywano żadnych dróg wyższych klas, jak drogi klasy główna, czy główna ruchu przyspieszonego, nie wskazywano również nowych terenów kolejowych. Nowe drogi miałyby obsługiwać nowo wyznaczone tereny do zabudowy, ale też i uzupełniać sieć istniejących już dróg wewnętrznych czy polnych, które funkcjonują doraźnie. W zdecydowanej większości drogi te poprowadzono po istniejących drogach gruntowych, dawnych polach, często też stanowią one przedłużenie istniejących dróg w obrębie nowych terenów do zabudowy.

Należy zaznaczyć, że zdecydowana większość nowych przeznaczeń terenów oraz dróg była już wskazywana w mpzp z lat poprzednich. Pomiędzy terenem urbanizacji, a terenem przyszłej kopalni pozostawiono pas terenów rolnictwa z zakazem zabudowy RN. Również północno-wschodnią część terenu pozostawiono wolną od zabudowy, a od terenu lasu i rezerwatu „Przeciszów” pozostawiono bufor o szerokości ok. 115 metrów, odpowiadający otulinie od rezerwatu. W obrębie otuliny projekt wskazuje również tereny rolne RN.

W projekcie mpzp uwzględniono również szereg uwarunkowań środowiskowych i kulturowych, m.in. występowanie złóż kopalin, obiektów o charakterze zabytkowym, infrastruktury technicznej, form ochrony przyrody. Zostały one szczegółowo wymienione w tekście planu i wskazane w części rysunkowej. W generalnym ujęciu, choć miejscami skala zmian będzie duża, na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji w obrębie Podlesia nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Natomiast niewątpliwie powstanie rozległej odkrywki doprowadzi do całkowitej zmiany obecnego zagospodarowania (tereny rolne z zadrzewieniami), a w dalekiej przyszłości – po przeprowadzeniu eksploatacji – do powstania kolejnych niecek powyrobiskowych zalanych wodami, podobnych do stawów, które znajdują się w otoczeniu.

Projekt mpzp nie wprowadza zabudowy na siedliska wymienionych wyżej ptaków, nie wprowadza również form zagospodarowania, które niszczyłyby stawy, wyspy, likwidowały szuwały, regulowały Skawę czy tym podobnych działań. W wyniku prowadzenia eksploatacji powstają nowe zbiorniki wodne (projekt mpzp przewiduje wodny kierunek rekultywacji), które w przyszłości zapewne staną się wartościowymi siedliskami zwierząt i roślin wodno-błotnych, co będzie miało pozytywny wpływ na przyrodę całego obszaru. **Nie przewiduje się więc wystąpienia negatywnych oddziaływań na przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000.**

Wzrost stopnia urbanizacji na terenie Podlesia może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji, choć ustalenia uchwały antysmogowej znacząco ograniczają to zagrożenie. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego w wyniku ustaleń planu.

W przypadku terenu 1G i 2G projekt mpzp nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jediną emisją, która może wystąpić w związku z eksploatacją kopaliny jest emisja niezorganizowana najdrobniejszych frakcji, gdyż eksploatowane złoża kruszyw jest niezorganizowanym powierzchniowym źródłem emisji pyłu. Ze względu na odległość, ale także i formę zalegania złoża i możliwy sposób jego eksploatacji (eksploatacja spod wody) nie przewiduje się wpływu na tereny zabudowy mieszkaniowej i obecnie nie notuje się takiego oddziaływania. Nie można jednak wykluczyć ewentualnego wystąpienia oddziaływania ze względu na bliskość zabudowy mieszkaniowej. Na obecnym etapie, tj. na etapie mpzp nie sposób jest oszacować stopnia uciążliwości i czy w ogóle one wystąpią. Nie są znane takie parametry jak np. ilość zatrudnionych, ilość pracujących maszyn, czas prowadzonej eksploatacji itp., nie są to bowiem zagadnienia, które rozstrzyga miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie wskazuje się jedynie, że w niesprzyjających okolicznościach uciążliwości mogłyby wystąpić (np. szczególnie duża ilość samochodów wożących urobek). Szczegółowe rozstrzygnięcie tej kwestii winno zostać zbadane na etapie oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem koncesji na wydobywanie, kiedy to będą znane już bardziej szczegółowe, zastrzeżone dla tego etapu, dane o eksploatacji. W razie stwierdzenia możliwości wystąpienia uciążliwości istnieje szereg zabezpieczeń, które można stosować, jak np. stosowanie zraszaczy, ograniczenie wydobycia w dni szczególnie wietrzne, natychmiastowe obsadzanie terenów otwartych zielenią, mycie pojazdów i dróg dojazdowych czy stosowanie zieleni izolującej lub też innych elementów izolujących. Wprowadzenie tego typu zabezpieczeń wykracza jednak poza ramy ustawowe miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Podobnie wygląda kwestia oddziaływań akustycznych.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt mpzp, ze względu na swój charakter oraz na **brak kolizji z siedliskami gatunków**, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Skawy” nie wprowadza funkcji, które mogłyby:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

nie było więc potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D. i inni: „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-D „Chrzanów”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.

Absalon D. i inni: „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-D „Chrzanów”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996.

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2021 r. MŚ, PIG, Warszawa 2022.

Biernat S., Kryszowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.

Bojakowska I.; Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Wadowice, PIG 2004

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Chmura A. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Kęty, PIG, Warszawa, 2000 r.

Chowaniec J, Witek K., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Wadowice, PIG, Warszawa, 2000 r.

Gajowiec B., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 2000 r.

Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

Guzik O. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 1958

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.

Lasoń K.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Chrzanów, PIG 2002

Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980

Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Bielsko-Biała. Wydawnictwa Geologiczne, 1979

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980.

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1: 200 000 ark. Bielsko-Biała, Wydawnictwa Geologiczne , 1983 r.

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>

Strzemińska K i in.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Kęty, PIG 2004

Strzemińska K, Formowicz R.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 2002

Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 1956 r.

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w sołectwie Przeciszów - etap II

Fot. 1 Linia kolejowa w południowo-zachodniej części terenu

Fot. 2 Grunty orne w południowo-zachodniej części terenu

Fot. 3 Teren wyrobiska „Przeciszów”

Fot. 4 Jak powyżej

Fot. 5 Włosanka na południe od odkrywki „Przeciszów”

Fot. 7 Widok w kierunku południowym z części północno-zachodniej terenu

Fot. 6 Pas zadrzewień w północno-zachodniej części terenu

Fot. 8 Jeden z rowów w zachodniej części terenu

Fot. 9 Widok na zadrzewienia w północno-zachodniej części terenu

Fot. 11 Tereny rolne poza północno-zachodnią częścią terenu

Fot. 10 Rów i zadrzewienia w północno-zachodniej części terenu

Fot. 12 Jeden z rowów w północnej części terenu

Fot. 13 Ściana lasu rezerwatu „Przeciszów” od strony północno-zachodniej

Fot. 14 Jeden z rowów w północnej części terenu

Fot. 15 Jak powyżej

Fot. 16 Rów wzdłuż południowej granicy rezerwatu „Przeciszów”

Fot. 17 Zadrzewienia śródpolne na przedłużeniu drogi biegnącej wzdłuż zachodniej granicy rezerwatu „Przeciszów”

Fot. 19 Aleja lipowa przy ul. Podlesie

Fot. 18 Tereny rolne poza południową granicą rezerwatu „Przeciszów”

Fot. 20 Grunty orne w północno-wschodniej części terenu

Fot. 21 Wolosanka na wschód od rezerwatu „Przeciszów”

Fot. 22 Wolosanka na wschód od rezerwatu „Przeciszów”

Fot. 23 Rezerwat „Przeciszów” w części południowo-wschodniej

Fot. 24 Jak powyżej

Fot. 25 Wołosanka w centralnej części terenu

Fot. 27 Grunty orne w centralnej części terenu

Fot. 26 Zadrzewienia śródpolne w centralnej części terenu

Fot. 28 Zadrzewienia śródpolne w centralnej części terenu

Fot. 29 Wołosanka w centralnej części terenu

Fot. 30 Wołosanka w centralnej części terenu